ИЗЛАЗИ У ЧЕТВРТАК И НЕДЕЛУ

ОГЛАСИ
плаћаю се од свакога ре а из гармонда први пут 6, а посл 4 нов. За жиг сваки пут 30 нов.

Предплату прима уредништво, све ц. и кр. поште; а у Београду разноситель Напредка.

НАПРЕДАК.

ПРЕДПЛАТНА ЦЕНА У АУСТРИСКИМ ЗЕМЛЯМА
На годину 10 фр., на пол. год. 5 фр., на четврт 2 фр. 50 новч. а. вр.
У СВ. КНЕЖЕВИНИ
На годину 100 гроша, на пол. год. 50 гр., на четврт год. 25 гроша.

Уредништво е у дунавской улици, кући где уд. Стерине, у I. кату.

БРОЙ 68. У НОВОМЕ САДУ, У НЕДЕЛЮ 28. АВГУСТА 1865. ГОДИНА XVIII.

Ердељско питанѣ примиче се своме решеню уз найзаплетения и найинтересантния междуметия

Нико вальда ни помишляо ние, да ће се толике тегобе показати при покушаю, да се уделотвори сединѣнѣ Ерделя с Угарском

Знало се на пр. да су се и у Ерделю поприлично заситили досаданѣ уставности, знало се, да е и Романима већ доста било са завоеваниями последньих година, да су од Саса многи незадовольни, а Мађари и Сикули путећи против свега су протестовали, што се год у Ерделю радило.

Па опет, кад г. Майлат приступи решеню ердељскога питаня, показаше се уеданпут велике тегобе.

Непомаже сада доказивати Сасима, да су они 1848 године пристали на унию Ерделя с Угарском, и да су себи недоследньи, ако се сада томе противе.

А са Романима ердељским тегоба е іош већа. Они нису 1848 године ни за што питани били. Међутим су прошле године, у коима су се Романи осетили, пак сада богме неће да без муке напусте своє по природи одређено им положенѣ у Ерделю за любав неким законима, кои су без њих грађени.

Могу се Мађари позивати, како хоће, да они по писаноме праву имаю право; могу они напоследку и продрети, те, рецимо, унию Ерделя с Угарском на основу закона од 1848 године заключити и извршити; али шта су добили тиме?

Чудно е, да Мађари тако лако забораве на науку, кою би им прошлост требала да дає.

До юче били су они у оной абсолутной већини народа у Аустрии, коя е протестовала против наметаня октроисане немачке бирократско-уставне централизациє; и ако е ова централизация и имала и употреблявала сва могућа средства, да би тай одпор савладала, неуспе у томе, но сама након четири године дана паде, ер е већина народа аустриских ние хтела припознати.

Зар би какво решенѣ ердељскога питаня, кое неби задовольило већину Ерделяца, могло имати болѣ последице?

Побудиће наново старе сумнѣ и неповереня спрам Мађара и отештаће оно, за чиме треба да е и Мађарима исто тако стало, као и нама.

Романи су већ наумили пасивно се држати, ако би се ердељска ствар против њнове волѣ и користи решила. А пасивност 1,200 000 Романа бар ће толико вредити, колико и пасивност половине милиона Мађара и Сикула.

Романски митрополит Шагуна ние хтео у Бечу ићи на конференциє о ердељском питаню; ер. вели, Романи ће већ знати оценити, зашто он ние хтео подупрети планове, кои иду на превласт мађарску и на то, да Романи изгубе оно, што су задобили.

Ни Саси ердељски нису радостнии. Размажеичад г. Шмерлинга немогу ни бити ни са каквом промеіом задовольни; али и они Саси, кои су иначе били као „мађарони“ извикани, неверую Мађарима, докле се год закони од 1848 године неподвргну ревизии.

Нека се дакле Мађари трипута промисле, пре но што приступе к таковом решеню ердељскога питаня, кое неће задовольити Романе и Сасе ердељске, а кое би неповеренѣ спрам Мађара улило у срца Немађара у Угарской.

Ко сее незадовольство и неповеренѣ, тай нека се ненада благословеной жетви. —

Шта се пак по Словачкой ради, то ћемо засада іош оставити на страну. —

Г. Мажуранић као да мисли сада поћи другим правцем у унутрашньой политици у троедной кралѣвини. Без сумнѣ види, да е досадашня нѣгова политика тай резултат имала, да е баш ону странку подкрепила, коіой се неби хтело дати надмоћие у троедной кралѣвини.

Видићемо само, хоће ли тай обрат бити већ касно дошао.

Говори се, да ће се предстоећем угарском и хрватском земальском сабору поднети пре свега на приманѣ октобарска диплома и фебруарски патент.

Из Далмациє долазе жалосни гласови. Сиромашна а важна ова краина у место да бива негована, искусила е у последнѣ време то, да су не само назвали вѣне народне тежнѣ противне Аустрии, него се збиля тако с њом и поступа, као да су те ствари већ доказане. —

За грофа Белкреда говоре, да намерава децентрализацию у залитавским земльама одпочети тиме, што ће у њима завести устройство подобно жупаниями у Угарской и Хрватской, тако да над тим жупаниями неби били плаћени чиновници, него државни сановници.

Нови Сад 28 августа. У овдашньой малой гимназии било е прошле школске године 111 деце, и то у I. школи 48, у II 26, у III. 18 и у IV. 19. Од ове деце било е 84 православна, 11 Римляна, 1 униjат, 2 лугерана и 13 Еврея, а по народности 86 Срба, 2 Мађара, 10 Немаца и 13 Еврея. По успеху изишло их е 17 превосходних, 66 са првом и 18 са другом класом, а 10 е отишло без сведочбе. — Међу њима било е 3 штипендисте. — Предавало се од изванредних предмета: француски език, црквено пѣнѣ и музика. — На гимназии овой има 1 катихета, 4 редовна професора и управитель. Катихета има плате 162 ф. 50 н. а вр. Сваки професор по 682 ф. 50 н. и управитель 785 ф. 50 н. Окром тога има управитель, што учи децу црквено пѣнѣ, іош 200 ф., едан од професора за одправлянѣ службе актуара код српске црквене обштине 200 ф. и катихета као управитель главне основне школе 105 фр. — Учевних средства има: библиотека са 2000 комада књига, за децу 66; физично хемиских справа 45 комада, зоологиске збирке 285 комада, ботаничке збирке 400 табака, минералне збирке 380 комада, мапа земльописни 40, атласа 10, глобуса 3, стереометричних тела 12, нумизматичке збирке 450 ком. и 265 слика кое за стару грчку и римску повестницу, кое за стари и нови завет. — Прошле е године због слабог успеха у наукама и лошег владаня одпуштено из првог разреда њих петорица. (Ш. Л)

— По програму велике гимназие карловачке било е прошле школске године у овой гимназии уписано 226 ученика, и то у I. разреду 44. у II 39, у III. 35, у IV. 25, у V. 26, у VI 31, у VII. 16, у VIII 10. До края године осташе у гимназии 209, ер их е 12 школу оставило, 2 су умрла, 3 су одпуштена. Из границе их беше 94, из провинцияла 108, из Србие 6, из Црне Горе 1. По вери било их е „грчкоисточних“ (као што се у програму вели) 199, римокатолика 9, Еврей 1. По народности 195 Србаля, 5 Шокаца (као што се у програму каже), 1 Чех, 4 Румуна, 3 Немца, 1 Еврей. По успеху изашло их е 31 превосходан, 137 прве класе, 25 друге класе, 12 треће, 4 небише испитана Приватна ученика било е 2. Благодѣяние уживаше 96, штипендию 13. На гимназии има 7 катихета (3 свештеника и 4 клирика), 10 професора, учитель црквеног пѣния и управитель. — Од учебних средства умножена е гимназиска библиотека са 1187 поклонѣних и 11 куплѣних комада књига (колико има свега?); нумизматска збирка са 74 комада новаца (колико има свега?). Некаже се, шта е с осталим збиркама и учебним средствима. — Приметили смо у програму, да се код свию предмета школских наводи, шта се у главном од кога предавало, само код науке хришћанске некаже се, шта се и како се предавало, а то е свуда едан од главних предмета! Исто тако непонямо, одкуд редакции Програма „народност шокачка.“ Како би нама било, да нас трпаю у „народност влашку“?

ДОПИСИ.

У **Кисачу** 24 августа. У „Neusatzer Lokalblatu“ брою 34 найшао сам допис из Кисача с подписом словачког свештеника кисачког г. Фридриха Штелцера, у коме описуе случай, кои се пре некога времена са кнезом у полю десио, и то због оваца, кое само Срби држе. О томе я нећу говорити, ер тамо нисам био, а по чувеню, као што е г. Штелцер писао, то нисам рад, ер би онда Словаци криви били. Я само о оном говорим, о чему сам уверен или чему сам очевидац, као што сам видио случай, кои се 18 юлия догодио, ког е г. Штелцер онако неистинито нацртао, ер ми као Србину у дужност спада, свако нападанѣ од наше мале обштине одбияти. Случай е овако текао: 18 юлия, у неделю после подне, било е неколико српски момака у крчми, де су се веселили. После малог времена изкупе се до 60 словачки момака у исту крчму и одма почну свађу због свирке, коя е српским момцима свирала На то едан од српски момака изтера све словачке момке наполѣ, пак се после српски момци упуте другу крчму потражити. На то наиђе г. Штелцер и іошт издалека на свирце руком машући да стану, кое ови учине. Ту им г. Штелцер почне говорити: зашто несвираю њиовим момцима? На то приђу два поштена и од целог села за тако припозната човека (Марко Миладинов и Мита Ерделян), пак му учтиво одговоре: „Г. фарар болѣ да ви забравите свиранѣ, ер иначе са таковим речима учинићете горе“; а г. Штелцер одговори: „да он његовой младежи допушта се веселити.“

И ту наводи г. Штелцер, да он ние ради њи дошао, него банку, кою е од г. Мартина Левнбергера добио, да промене, али тако, да себи задржи 20 фр. а. в, а г. Левнбергеру да врати 80 фр. а. в. Іошт г. Штелцер на Србе баци, „да е едан на њега пиштоль натевао.“ Я ћу само то казати, да е овде било поштени люди, кои нису пиштоля видили, ма да словачке девойке говоре, да су виделе. Али я сам их моим ушима чуо викати: „забите шецке Раце!“ г. Штелцер радо неистину пред свет износи, а несећа се, кад е у Петровце отишао, да г. суперинтенденту Кузмани подворенѣ учини, како е код г. Чаньия говорио, како су нѣгове речи сумню код жителя изазвали, шта ли су напоследку код нѣга нашли. Г. Штелцер найболѣ ће знати, е ли и какву е намеру имао.

Далѣ наводи, да е видио Яню Мартинка са нѣгова два сина наоружана, пак га е запитао: шта му е, а Мартинко да му и одговорио: „ево ови Срби оће да ми децу потуку.“ Али ние хтео казати, да су они први Србе дирали, Бога рацког псовали. . . Зашто, г. Штелцеру, ненаведосте своє праве речи? Кад ви нисте хтели, то ћу я учинити. У место да сте Мартинка као изображен човек и свештеник поучили, да он никога недира, пак да неће ни нѣга нико дирати, ви сте га іош на зло наводили са речма: „я би их шецке забио“ на кое вам е он и казао: па то ћу и учинити! па тако се до 300 Словака оружани мотикама, вилама и батинама изкупили, на крчму напали и многе Србе осакатили и после вичући: „хајдмо сад овако скупа од куће до куће, да све Раце потучемо!“

Далѣ наводи г. Штелцер, како е сутра дан дошао г. судац и над кривцима изтрагу чинио; пак од Србаля *само едног* урлаубера у регементу, а од Словака петорицу у Сомбор послао. Да како би сте ви, господине, хтели? сигурно, да све Србе из села истераю или потуку? Али тако неможе бити, господине мой; правичност, само правичност, кою е и г. судац показао.

После наведосте, како су звона на ларму звонила, али сте заборавили казати, да е само у словачкой цркви звонѣно, кое е било знак, да се купе, да потуку Србе. Овако зато кажем, ер када су почели звонити, видео сам многе Словаке оружане крчми трчати.

Из овога нека увиди поштована публика и нек се увери, да е онай допис у „Neusatzer Lokalblatt“ брою 34 на неистини основан.

Пера Борић Кисачки учитель.

У **Вел Бечкереку**. Явио сам вам у последнѣм писму (види 67-ми бр. Напредка), да е овдашня учећа се омладина две молбенице поднела нашой црквеной обштини у погледу на бечкеречку гимназию и на стипендие Нестора Димитриевића. Ево вам обе ове молбенице, да их у листу вашем обнародуете.

I.

Славна Скупштино! Кад се народи данас цене по развитку своє просвете и нѣне помоћнице, науке; кад се народност велича по слави своє про-

шлости, по своіой истории: то е онда дужност свакога поединце и у скупу око тога радити, да се просвета народна развия — да се прошлост учи и позна.

А права просвета и озбиљна наука обасјаће народ, ако е у заметку *народним* духом задахнута, — ако е замет *властита* рука однеговала: код такове просвете расте народност и подиже се народ!

И кад су школе дан данашњи породиле науку и просвете, то су онда сретни они градови и оне вароши, где су школе — та врела наука, подигнуте ил' се подгжу, и сретнии грађани, кои *своіом* снагом школе подигоше и подижу.

И у Бечкереку е подигнута *већа школа*: част и слава грађанима и приложницима — подигнута е та већа школа — гимназия — с властитом вољом и снагом.

Грађани бечкеречки синови су разних народности, међу коима валя да влада равноправност, као у свакой земљи уставној, кад се зна, да они заеднички гимназию подигоше и заедничком е главнином т. е. доходком од ове помажу и додатком из општинске варошке касе издржаваю, узевши іош уза то мимогред, да е у ов й вароши две трећине людства српске народности.

У бечкеречкой се гимназии предаю науке данас *мађарским* и *немачким* езиком; **српски** се учи поред науке хришћанске само граматика и то *ние* облигатна студия.

Записници од почетка, кад се гимназия ова подизала, сведоче, да су овдашњи Срби — ако не више, а оно доиста полутину новчане помоћи томе принели, и нерачунаюћи овде, што су земљоделци — мал' не свиколици — „сараорством" припомагли. А што е іош знаменитие, то е, да годишњи извештаи пређашњих школских течая ове гимназие сведоче, да е овде српских ђака испрва бивало на брою две трећине и више. Што е пак ове и лањске године манђ их било, него и испрва, узрок ће се доле и сам казати.

Потписани дакле мисле, да им се неће у грех или у продрзљивост потписати, што се усуђую тога ради реч кою повести. На то их позива дужност као синове овдашнђ српске (црквене) општине:

на то их слобода право, кое им славна општина и сама подели, кад их позва и даде им, да и они извршую, као чланови наученога сталежа и с тога као почасници, едно кардинално (црквено-) општинско право (избор ђакона свето успенске цркве), кроз кое држе, да е омладини српской у Бечкереку, коя велике школе изучи, право говора и гласа у скупштини овдашњой и у напредак гарантовано;

на то их опоминђ нерадня за последнђ десетине година у овой ствари;

на то их упућуе искуство, кад се млађана душа ненегуе зарана *своим рођеним*, оячав туђинском стихиіом, врло ретко после прилике улучава, да *своим рођеним* надокнади, што іой недостае;

на то их изазива правда, коя треба, да е последица равноправности међу грађанима разне народности;

на то их приморава по том неправда, што е год. 1860 заведен у гимназии овой мађарски език — ако су подписани добро извештени — *самовластно*, и том се самовољом тако далеко тера — кое, ако устреба доказаће се и посведочити — да су овдашњи почетници већих наука принуђени на друге гимназие ићи, — кроз кое се такође разашнює, зашто е ове године и лањске брой српских ђака мањи, него што е испрва било;

на то их опомиње, што се бечкеречка гимназия брои међу „мешовите", кое незначи, да се науке само *мађарски* и *немачки* предаю.

Наброявши ове разлоге редом, слободни су дакле подписани и подносе свою молбеницу и моле:

1. Да славна српска (црквена) општина, као први чинитель политичке овдашнђ општине, по своме праву учини кораке, где треба, те да се изради, да српски език буде облигатна штудия, на коем ће се некое науке и *српски* предавати, почем се већ едне науке, као на „мешовитой" гимназии немачки предаю; а

2. Ако буде какве препреке, код високе власти, за кою досада подписани немогаху дозвати, да икакве може бити, — а оно да се предае српски іош барем *История србскога народа*, коя е код свакога народа мати прошлости, дадиля и хранителька садашњости и породиля будућности — и као што се зар тога ради и предае на овой гимназии *история мађарскога народа*: — кад се већ и онако одустало у томе од високе школске наредбе пре 1860 године по коіой се на гимназияма смело предавати само општа история, макар да е очевидно едностранa била.

У Вел. Бечкереку августа 1865 славне општине покорни синови.

II.

Славна општино! Потписани синови овдашнђ обштине, кои су на школама и на наукама, усуђую се славной обштини жалбу свою поднети и устати на неправду, што е сиромашним ђацима ове обштине учинђна код уживаня штипендия покойнога Нестора Димитриевића, грађанина овдашнђга, кои завешта све свое иманђ — респективе доходак од тога — омладини србской, коя се увучи.

По гласу X. одломка 6 чланка мораю „између питомаца *свагда четворица вел. бечкеречка сина у уживаню овогъ могъ (Несторовог) благодѣянія быти*, у колико бы свойства ихъ завѣщанію моему *(Несторову)* соотвѣтствовала." —

Деветорица ђака, с синова овдашнђ обштине, искали су ту помоћ преклане, кад е оно први пут стечай на *осам* штипендия расписан био. Сведочанства школска поменуте деветорице одговарала су подпуно условима поменутога одломка и чланка — па *ни едан* недоби несторове штипендие; просительима се просто одговори, да им се *„ние могло задоста учинити"*, а не каза им се далђга разлога, *зашто* им се ние мог[illegible] доста учинити. —

Подписани мисле, [illegible] негреше, кад поменути 6. чланак тумаче овако, да кроз то, што *„свагда мораю"* четворица великобечкеречка сина бити у уживаню штипендия, припада обштини србской респективе црквеной *посредно* право надгледаня, да л' се тестамента србскога добротвора Нестора Димитриевића у овой точци подпуно и по правди испуньва, те с тога нераспитуюћи далђ, као се манипулирало до поменута преклањског стечая, и нераспитуюћи, не би л' према брою штипендия, кои ние у тестаменти назначен и ограничен, могао већи бити и брой бечкеречки штипендиста — усуђую се подписани славной обштини жалити се и моле:

1. Да славна општина учини кораке, како устреба по своме благоволењу, код Матице Србске, да би Матица Србска, као старателька и руководња Несторова завештаня и штипендия, позвала Н. Светост г. грчкога-источнога патриярха, као првога надзорника Несториянума, да благоизволи о досадашнђм бираню питомаца, а односно раздаваню штипендия извештай издати, и ако е коя штипендия без расписанога стечая самовластно издана, да се натраг узме и по гласу X. одломка 3. чланка тестаменте стечай распише; а

2. Да се право четворице вел.-бечкеречка сина, као што у поменутом 6-том чланку ясно изреком стои, осигура у напредак за вечита времена, те да се тако на пут стане свакой самовольи.

У Вел. Бечкереку августа 1865 славной општини покорни синови.

У **Београд** 24. августа. Од неког времена нашао се неки дописник, кои се у вршачком немачком листу, под знаком X. из Београда появио. Том човеку, види се, да станђ наши ствари ние подпуно познато; ер иначе неби могло онако криво судити о стварима, кое сваки зна.

Надежда турска тешко ће се испунити и остварити; мучно ће наше правительство и едине паре за пусголине њкове уложити.

Од 1 септембра починђ ученђ народне войске, кое као и обично до 1 априла обдржаваће се.

Из **Лике** 21. аугуста. Право е казао едан данашнђг земана найзнаменитии муж: да е людски желудац оно коло, на коему се читава политика, све знаности и мудролие овог свиета окрећу, и да е то коло, подобно оном на броду, равнатель тимуна оног найвећег брода, на кому се читави овай свиет воза.

Да е тако, ево се види данас с очима. У оной земљи, где е први човек по истой ходати почо, рађа се обично онай заклети неприятель горереченог котача, кои са своіом силном снагом снагу овога надмашуе, и читаве милионе у найвећу забуну доводи. А зашто та толика забуна по народима? Зар да многи сирома іош и далђ свое тежко бреме носи, или да онай, у гнюсном и разблудном живлењу свой отровни живот на саблазан хиляда поштени люди проводећи, и падалђ свой отровни плод разбацуе, добро знаюћи едан и други, да е том неприятелю у стотинама случаева подчинђн? Та умро од колере, куге, етике, пушке и т. д. све е една те иста кончина живота, те зато сваки, кога чиста савест тѣши, мора ту божию косу *колеру* ништа ужаснію, него ону, коіом смртни човек оно билђ, кому он живота дао ние, коси, сматрати, и чудити се, како се данас читава Европа узруяла и забринула, како би могла той коса нѣне оштре зубе затурпияти.

О ти страшивицо, мудра и препредена Европо! ти можда и незнаш, да у твом тору има предѣл и у нѣму народ, кои се тог твог плашила колере баш нимало нестраши! А како би то могло бити, да се баш та малоумствуюћа Лика тог великог зла небои, дочим све изображене землђ пред ньим стрепе? То е лако погодити, само треба амо доћи, па видити, да у Лики има іош далеко већег плашилнего што е колера, а то е плашило *глад*! Лако се с колером едан-два сата хрвати, пак мирна Босна; али са глади се до неизвѣстног времена борити, то е оно, што е горе и од куге и колере! По свиету траже на врат на нос лиека против колере као малога зла, а у Лики нитко ни макац за лиеком против великога зла глади, и из тог се познае, да смо ми найбољи и найсигурни юнаци у Европи, пак макар нам тко што му драго приговарао. Могу вам найкашнђ и то рећи, да смо такове блунчине, да се ни колере небоимо, а ми ћемо им одговорити, да су они іош блунастии од нас, када незнаду, да се онога, што е найгоре, треба бояти, а то смо казали, што е, да нема колере над празан желудац, кои сирота научен жрвнати, кад му муке нестане, мора бадава брундати, а то е зань мука велика.

Читатели нека опросте за ову тобожню увреду високолетеће госпое колере, и што смо іой другу госпу, од кое посѣта нека бог сваког ослободи, тако названу глад предпоставили; но зато ништа, ове су сродне сестре, само што е прва више изображена и улюдния, те свое посѣте на кратко чини, дочим е друга тако проста и глупа, да када ти еданпут крај ватре засѣдне, неможеш се е имати из куће; пак зато вальда и неће прва к нама у походе да долази знаюћи, да ми незнамо изображене госте по данашнѣм укусу примати и забавляти; добра е за нас наша стара знаница, коя баш много на каву и чай недржи, него би се и са комадом просенице, да е има, задовольила, а кад е ние, а она као и попо без ракие. —

Наш народ обично каже, да ће се човек, пак макар у каквой жалости био, насмеяти, али гладан никако, и то потврђуе ово мое разлаганђ. А онай кои е имао прилику видити од жестоке глади страдаюћи народ, као што е то у пролѣћу и лѣту 1864. у више мѣсти у Лики било, тай текар учио се богу молити, да га бог од глади, а не од смрти сачува. Ова година, и то на више мѣста у Лики, ние ништа боля, ако не лошия од оне 1864. и ако небуде за тай народ подпоре од куда, бити ће жалости, какове іош било ние, србо далматински трговци неће као г. 1864 на буди какову залогу жита давати, будући речене године дане залоге ни данас окуплѣне нису, а я се боим, да се ове године неће имати што ни залагати.

Но будући ми, по доказиваню г. Пауковића, чувамо врата источног питаня, то се ми овде поуздано надамо, да ће речени господин позвати са едном књигом читаву Европу, да нам брашненице кува, кад іой над тако драгоцѣним аманетом стражу чувамо, а осим тога мислимо, да ни наша влада неће на нас у овой нашой незгоди заборавити, тим више, што на нас у нѣной досаданьой незгоди нигда заборавила ние. Ето идемо да видимо!

Из **Лике**, 20. августа. Код нас распространио се глас, да ће наш преосвештени г. епископ Лукиян, како се у Плашки поврати, пут Огулину, Оточцу и Госпићу предузети, и то да у прва два мѣста са ревностним пожртвованѣм тамошњи мали православни обштина подигнуте веома красне цркве освети, и да нашу Лику и у њой близу главне цесте лежеће парохие и бивши негда двор владике Якшића у Медку види.

Овай би долазак сваког нашег Србина тим више обрадовао што ми после лѣта 1841. у нашой Лики неимадосмо среће нашег коег архипастира видити, и што би у многом другом погледу обзиром на предстоће преустроенђ парохияльни и свештенички одношеня исти долазак много сретни послѣдица имати могао, особито што се знаде, да код нас има на више мѣста подобро заплетени црковни и свештенички ствари, кое би у том случаю свою праву слику на видик изниеле, те би им се тим начином по околностима валяности истих права цѣна ударити могла.

Да е до сада у нашой Лики, као што се и на другима мѣстима догоди, много црковни и свештенички предмета и то понайвише ради недостатачног упутства извѣствуюћи писарница странпутице отишло, то стои; а да се ти некои предмети опет на прави пут изведу, то знамо, да е и да ће унапред бити найпрва брига нашег архипастира, кои ће успоредивши околности наше храпаве Лике у сваком погледу, са онима убавог Срема, на први поглед опазити, шта нам е потребно као риби воде, и што код нас изтребити, што оставити што ли засадити валя

Ми се реченому долазку тим више надамо, што е наш сабор до октобра предулѣн, те неће потреба бити г. епископу до то доба камо од куће одлазити, а онда би се іош више обрадовали, када би се тай сретни пут до края Лике макар на главной цести протегао, чему та удобност у прилог притече, да би г. епископ свой повратак кордунском цестом

преко Коренице предузети могао, што би нашу кордунску Србадию такођер обрадовало. —

Цариград 7 (19) августа. (Писмо уредништву) Овдѣ се многи домородци врло зачудише овоме чланку, што га „Национале“ у своме 63 брою узеде из „Леванте Хералд“ о сиjном тобоже дочеку ерцеговачког войводе Луке Вукаловића у Одеси од стране руског правительства. Ствар сасвим иначе стои, и любави за истину рѣчи ми е, да руска браћа — званичници и грађани — непоказаше дѣлом никакве суђути српскоме юнаку и његовой дружини. Узрок, веле, да е тай, што никакво упутство не бѣше iош стигло из Петрограда. Еле што неучинише сѣверна браћа, накнадила е братимска любав боравећих у Одеси Югославяна. Найвећа у томе чест и заслуга иде врлога Србина г. Симе Лазаревића; он отвори подписку слѣдећега садржая: „Браћи южнием Славянима од Дунава ниже, кои се налазе у Одеси, да се скупе около сувременога своег юнака Луке Вукаловића войводе ерцеговачког, да му напію здравицу у име цѣлог Славянства.“ У еден мах пристадоше у коло сви поштени и неодвисни Бугари, Чеси, Словаци, Словенци, Срби из Србие, Босне, Далмациe, Дубровника и т. д. те у среду 28 юния под управом г. Лазаревића сакупише се ньих 86 на обѣд на прелѣпой дачи (польской кући) г. Толикова Бугарина. У великой башти под гранатим дубовима бѣше поставлѣна господска трпеза, украшена унаоколо разноцвѣтним заставама до 400 на брою, а по среди совре вио се свеславянски баряк са златним коплѣм, а у средини надпис Слога извезен рукама честите Србкинѣ госпоѣе Милице сугруге г. Лазаревића. У 4½ сата доѣе допраћен славни войвода са своим друштвом, примлѣн уз свирку гарибалдова марша, што га започе банда ловачкога батальона од посаде одеске, кое е свирку продужила све до пол поћи. У 5 сати сѣдосмо за чисто славянским столом. Затим почеше здравице по славянском обичаю; ту се ние изоставило ни едно славянско племе; вапияло се у здравлѣ свию угледних славянских родолюба, почемши од войводе Луке. Када донесоше посластице, над коима се вияху мале заставе с надписом слога, устаде г. Лазаревић и у подужем говору о братской слоги усхити друштво до найвишега степена. За обѣдом играле се славянске игре и србско коло. У то доѣоше ђаци из свеучилишта, гимназия и сѣмеништa, те стадоше пѣвати преизврстним хором различне пѣсме. Башта е сва у велике осветлѣна била, и вечером пуштен е еден шар (балон) са славянским цвѣтовима. Пол ноћи бѣше већ превалило, када се у найвећем веселю растасмо. Овай славянски састанак у Одеси, осим племените цѣли, ка коiой е смѣрао, уродио е на по се плодом, што се оном приликом заключило водићи у Одеси славяску читаоницу ревностним особито настоянѣм г. Сугняића из Далмациe и његова два сина.

Програм беседе,

кою дае велико-кикиндска србска омладина, што се учи, у корист срб народном позоришту у неделю $^{5}|_{17}$ септ. 1865, у магистратской дворани

1. „Ево деснице верне . . .“ од Корнелия, пева лик.
2. „Невеста хайдукова“ од Абердара, декламуе г. Ђорђе Звекић.
3. „Finale“ из Сонате ор. 57. од Бетовна, свира на гласовиру гђца Мила Виловска.
4. „За те само“ од Владимира, декламуе Душан Іорговић.
5. „Струнам“ од Єнка, пева гђца Олга Недића, прати е на гласовиру гђа Нинка Петровића.
6. „Жалостен глас звонов“, од Рихара, пева лик.
7. „Вила“ од І. І декл. гђца Тинка Іовановића.
8. „Млада Србкиня“ од Лефлера, свира на гласовиру гђца Мила Вилогвка.
9. „О србским народним песмама“ од І. І. чита г. Іован Поповић.
10. „Єка од гусала“ пава уз гусле г. М. Ковачевеђ.
11. „Међу браћом“ од Єнка, пева лик.

Игранка.

Угарска.

— У Скалици е изишла словачка брошура „Словенски властимил“, у коiой се поучаваю Словаци, каква права по закону имаю бирачи посланика саборских. Против ове брошурице од 32 стр. покренуте су власти и жандармерия, ер 1. има сепаратистичке тежнѣ, 2. иде на хрђав правац при изборима, ер изврће историю, 3. отештава измиренѣ народности. Ми смо се упознали са садржаем те брошуре и видили смо, да она проповеда помиренѣ са осталим народностима, и спреда стои као емблем Мађар и Словак, како си даю руку, а изриком се каже, да Словаци хоће, да Мађарски език буде дипломатски.

— У „Газети трансилв.“ изявио е неки дан румунски члан райкрата плем. Пушкарию, да ние истина, да е он у Бечу каквога келнера ћушао или келнер нѣга; а ономад у истом листу наћосмо изязу румунског члана райкрата Іоана Бран де Леминя, да е само пакосна лаж, да е он у Бечу крао, као што се проноси. Ако ништа друго, бар су пикантне изяве оба румунска райкратлие.

— Секвестрована добра Саве Вуковића заедно са накнадом за одлаћиванѣ од сиjнскога подaнства предаће се деци његовой, наиме жени Павла Прменьие рођ. Марии Вуковића и Гаврилу Вуковићу.

— Г. Привицер уклонѣн е са звания другога канцелара угарскога и ставлѣн е привремено у ставѣ покоя.

— Барон Владислав Майтењия наименован е великим жупаном у хонтской, Іосифпл. Томчањия у чонградской жупании.

— На хортобаѣской великой пустари тако е велика суша, да ће марва поскапати, ако скоро небуде кише. Осим тога гине тамо марва од бедренице.

— У „Хону“ пише Коломан Тиса о успоставлѣню жупания. Он вели, како е већ пре казао, да ние ни законито нити политично цельисходно, неуспоставити жупание, те сада само сажалевајући примећуе, да е учинѣна погрешка iош увећана окружницом преузв. г. дворскога канцелара. Ова окружни[illegible]рично каже, да влада неће трпити код своих подчи[illegible]й чиновника поступанѣ противно нѣним намерама [illegible] на другом месту вели: да влада пре свега мора затим тежити, да нарочито на прагу изборнога покрета незастане административна машина. Г. Тиса мисли, да обе ове изяве мораю изазвати боязан, да влада намерава преко своих чиновника имати уплива у изборима, нити да ће трпити каква одступаня од нѣнога правца.

— 24 августа ноћу напали су неки лопови на влак на гвозденом путу између Темишвара и Сегедина међу станицама Оросламошем и Сиригом. Било их е 6 лопова, нагаравлѣни, а еден од ньих говорио е србски. Напали су на стражара, нѣга и домаће му повезивали, бацили у подрум, отели од нѣга 70 ф. после су извадили са пута неколико шина, пак су чекали на влак темишварски. Ватрена кола кад дотле доѣоше, испадну из шина, па се одкотрлаю низ насип; више кола са путницима оштећено е, али путници су тек лакше ранѣни. У той гунгули покушаше лопови напасти на поштанска кола, где су биле велике суме. Ту се заподене борба, лопове одбию, али неки се ранише. Влак е у Пешту стигао у 6 сати касние.

Троедна кралѣвина.

— На многим местима престало се са войничком ешкуцием при истериваню пореза. Ово е учинѣно по вишем налогу.

Бивши велики бележник загребачке жупание, барон Кушлан, рехабилитован е.

— 16 августа у зече у 9 сати преметале су 4 политичко-судске комисие кућу народних посланика Клаића и Данила, адвоката Паштровића и уредника „Национала“ као и печатню „Национала.“ У исто доба преметали су у Книну кућу адвоката Монта и других люди. Клаић е писао министру правде едно писмо, тужећи се на начин преметачине, против кое е са другима наумио суду се тужити. Оба посланика и редактор „Национала“ послали су министру државном споменицу, у коiой су описали станѣ Далмациe под данашньом управом, искали су испитиванѣ и да се што пре злу помогне.

— О догађ·има у Книну явля се, да су нереди после подне почели пошто е пре подне од 240 датих гласова 170 пало на народне кандидате. После подне била су 4 жандара намештена на вратима обштинске куће, а пре подне ние их тамо било. У народу зачу се с почетка глас: Нећемо грађане! Онда полети неколико каменова, од коих неколико погоди люде од пука, други жандаре, кои на то одговорише пуцанѣм. Ко е викао, ко ли се каменом бацио, то се незна. Али су затворени само люди од народне стране. Исто тако у Дрнишу почели су нереди, пошто е народна страна надвладала при изборима; и у Дрнишу су затим затварани народняци. И у Рисну почео е избор са већином народном; чим се то опазило, зачуше се крваве претнѣ и избори се одгодише

— Хрватска дворска канцелария послала е великим жупанима окружницу, у коiой се разлаже досадашнѣ државнѣ дворске канцеларие спрам жупания; осим тога каже се, да ће се држати пре сабора велике жупаниске скупштине. Уедно се изриче наданѣ, да ће жупание мирно пресудити садашнѣ положенѣ, те не само да ће се свега оставити, што би могло на путу стояти састанку сабора и његовом послованю и што би отештало у томе добре намере владине, него да ће свесиле употребити, како би се уготовио пут користной радньи саборской, да би се мирним начином прешло ка коначном уређеню. Зато се препоручуе мирно, безпристрастно и помирльиво државнѣ. Ради тога жели влада, да се уклоне све препоне, коима е темель у досаданьим околностима. У те се рачуна и наредба од 1863 године о дисциплини великих жупана над жупаниским чиновницима. Жупаниским муниципиjама Жупаниским муниципиjама уступа се наново учешће при дисциплинарном поступку, а досаданьи случаи дисциплинарни наново ће се подвргнути испитиваню, ако велики жупан недржи, да би болѣ било свега се оставити.

Галиция и Буковина.

— Прашка „Политика“ донесе неколико чланака о Галиции и у ньима се доказивало међу осталим, како би Галиция са автономистичким уставом могла бити за Польску кристализационом точком. На ово примети староконсервативни мађарски „Пешти Хирнек“, како се из тога види, да у Галиции има една партия, коя би хтела, да се Н. В. цар аустриски прогласи польским кралѣм. „П. Н.“ мисли, да за таково проглашаванѣ нису околности найзгодние; и држећи, да нема довольна основа нити права начина, да се цар аустриски одрекне историскога права, на основу кога е 1772 године у име угарске круне заузео Галицию и Владимирию — вели, да е то шкодльива обмана од стране галициских патриота, ако се неосврћу на то право но место нѣга траже идеалне основе. „Пешти Хирнику“ одговара польска „Газета Народова,“ да се с тим мнѣнѣм неће нико слагати, ко малко историю познае; ер у окупационом патенту од 2 септ. 1772 явля Аустрия за одлуку три силе (Аустрие, Русие и Пруске), да хоће да узму еден део польских земаля и да га међу собом поделе. У све три деобе польске ние ни спомена било од каква права ни од стране Русие ни Пруске, ни Аустрие, па да е био и наведен какав сурогат за право, ко би могао и рећи, да е то збиля право!

— Кнез Владислав Чарториски, воѣа польске аристократске партие, наумио е оставити се политике сасвим, те ће се преселити из Париза на свое добро Сѣняву у Галиции, на што му е аустриска влада већ дала допуштенѣ.

НАЙНОВИЄ.

П. — Из **Сегедина** 26. августа. Обноћ 24. о. м. догодио се нечувен случай. На железници између Сирига и Оросламоша од стражарске куће бр. 11 до 12 поскидали су зликовци шине и тако влак, што е из Темишвара долазио, ишао е без шина до 8 фати и напоследку локомотив са двоим колима изврнуо се. На то наиће хитни влак из Сирига, а на лупняву нѣгову лопови се разбегну. Они су од чувара украли 42 ф. а. вр. и нѣга са женом му везали у подрум. Два машиниста здраво су се угрувала. Срећа што нико ние погинуо. Власт истражива зликовце.

За рану могу вам явити, да е юче код нас пала; могло се лепа жита добити по ф. 5.20—5.40 н.

Беч. Найв. решеня у ердельском питаню већ су послана губернии у Колошвар, тек кад буду обнародована у губернии, предаће се явности. Дотле ће проћи 3—4 дана. За изборе у Ерделю требаће 8 неделя. Ако се дакле сабор сазове 29 августа, то ће се искупити првих дана месеца новембра.

На две неделѣ дана по сазиваню ердельскога сабора сазваће се и угарски земальски сабор. За изборе посланичке у Угарской треба више од 10 неделя дана, дакле угарски сабор може свое седнице одпочети тек месец дана после ердельскога.

Пешта 27. авг. Овдашня житна трговина ние се данас ништа променула.

ТРГОВИНА.

Пешта 25 авг. Житна трговина слабие иде. Шеница е слабо пролазила и продало се тек неколико иляда мерова нове шенице, ер се купци устежу. Цене су: банатска шеница стара по ф. 2.80—2.90 н. нова по ф. 3.5—3.15 н. потиска стара по ф. 3 10—3.25 н. нова по ф. 3.25—3.40 н. бачке нема, пештанска из магазина по ф. 3 5—3 25 н. Ни раж ние болѣ пролазила и само се нешто могаше од нове продати и то 1000 мерова по ф. 2.7 н. 2200 мерова по ф. 2 5 н. и 1500 мерова по 2 ф. Єчам и Зоб нетражише, цена єчму ф. 1.20—1.25 н. за свинѣ, ф. 2.10—2.35 н. за пиваре, зоби ф. 1.15—1.20 н. Кукуруз никакако болѣ да иде и продало се 1200 мерова банатска по ф. 1.95 н. 1000 мерова по ф. 1·80 н.

Беч 23 авг. Дотерано е 1094 вола из Мађарске, свега 2864 комада. Тежина од комада 470—670 фунти. Цена од комада 107.50—145, од центе ф. 18.75—24.

Сисак 22 авг. Ове неделѣ ние се код нас житна радня знаменито променила. Шеница се прилично продае, ове неделѣ 26,000 вагана, поморишка, потиска и бечейска по ф. 3. 65 н. бачка по ф. 3. 18—3. 60 н. банатска лошия по ф. 2 75—3. 25 н. Осим тога 10,000 мерова на шпекулацию по ф. 3. 25 н. Наполица банатска по ф. 2. 20—2. 35 н. Раж по ф. 2—2. 15 н. банатска. Кукуруз 10,000 вагана банатски по ф. 2—2. 5 н. Єчам слабо пролази, цена ф. 1. 50—1. 55 н. Зоби се продало 25,000 вагана по ф. 1. 25—1. 30 н. Вода стои и нерасте.

Бечка берза од 28. августа.

Сребро — — — — — — — —	107. 50
Дукати — — — — — — — —	5. 18

ЛУТРИЯ.

Темишварска од 2. септемб. рим.	3.	84.	63.	87.	58.
Будимска од 6 септем. римск.	89.	5.	37.	84.	2.

Стапѣ воде на Дунаву.

Нови Сад 28 авг. 8 стопа 6 пал. Опада
Пешта 26 авг. 7 стопе 9 пал. Долази

НЕКА ЗНАЮ
предплатници „Србске Слободе“,

да е 2 бр. тог листа печатан и разаслан на време, али нам е са аустрийске поште повраћен.

Нама е данас званично саобштено: да „Србска Слобода“ ние забранѣна у Аустрии. Са наше стране учинѣно е што треба, да се са идућим броевима „Србске Слободе“ недогоди што се догодило са 2. броем. Женев 23. августа 1865.

Уредништво „Србске Слободе“.

Опу п. н. господу, кою сам већ молио, да ми изволу новце за мой план календара послати, а непошилю, и опет молим найучтивие, да би ми новце за продате планове послати изволели што пре, ер нужда незна за шалу у овом критичном времену. Из овог узрока, надам се, да ми нико замерити неће.

Татомир Миловук
источне прав. цркве пресвитер
у Н. Саду.

ДАНИЦЕ, *листа за забаву и књижевност*, број 23. донео је ове предмете: „Опомена на Руварца“ од Л. Кастића; „Богаташ“, приповедка Јов. Ристића (продужење); „Комшијници“, песма И. Ђ.; „Иван Грозни“, приповедка графа А. К. Толстога (продужење); „Народна Химна за Србију“ од Милорада И. Шабчанина; „Излазак из Египта“, скаска превео И. Огњановић; Распис награда Матице Српске.“ — Подлистак.

„Даница“ излази сваких 10 дана на табаку и по велика октва. Цена јој је тромесечна 1 фор. 30 новч а. вр. Предплата се шаље уредништву у Н. Сад.

ОГЛАСИ.

Стечай

на два упразднѣна места из закладе Нестора Деметровића.

Из закладе Нестора Деметровића овим се отвара стечай на два упразднѣна места, и то на едно место са 200 ф. а вр. годишнѣ стипендие за ученике из веће гимназие и политехнике, а на друго са 250 фор. а. вр. годишнѣ стипендие за слушателѣ православних и виших воених наука.

Ко е рад да за коюгод од тих стипендия моли, треба да докаже, да е православан Србин, да е доброг и примерног владаня, да е сиромах, да е изврстан у наукама и да свою молбеницу „Матици Српской“ у Новоме Саду поднесе и да уз ню ове исправе приложи:

1. Сведочанства од последня два школска течая.

2. Вере достойну од дотичне жупаниске власти, магистрата или другог каквог явног звания издану сведочбу, коя ће ясно показати станѣ просителѣвих родителя, као и то колико іош деце осим нѣга имаю.

3. Лекарску сведочбу да е проситель здрав и да су кравие богинѣ у свое време на нѣга вакаламлѣне.

Молбенице, кое не буду по овом пропису устроене, неће се моћи уважити.

Сродници основателѣви и ученици родом из Вел. Бечкерека имаю првенство.

Изрично се дае на знанѣ, да по вишим наредбама не сме ни едан ученик два или више стипендия уживати у едно исто време.

Рок стечаю трае до 7 (19) септембра о. г.

У Новом саду 18. августа 1865.

Председник „Матице Српске“
Платон Атанацковић
епископ.

А. Хаџић с. р.
секретар.

190—2—3

Стечаи.

1. У селу Чобанцу, у Будимском Протопресвитерату, празна е учительска штация, с коіом е скончана годишня плата одъ 100 ф., 20 мерова наполице, 4 хвата тврди дрва за грејнѣ школе и потребу учителя, и едно јутро ораће землѣ са баштом и слободним станом.

2. У предградию Сентандрейском, Сбегу, упразднѣна е учительска штация, с коіом е скончана учительска плата одъ 105 ф. готови новаца, 2 јутра ораће землѣ 4 хвата дрва и 5 акова вина.

Просителѣи, кои желе ове штацие добити, имаю прошенія своя, подкреплѣна са крштеним писмом, и свидѣтелствама сврху свршени прописани за учителѣ наука, моралног и политичног поведеня и досадашнѣ свое службе консисториуму овом до 20 Септемвра о. г. поднети.

У Севтандреи, 18 Августа 1865.

Консисториум православно
Восточне цркве диецезе Будимске.

191—2—3

Гимназиални позив,

на катедру српског и немачког, а од части и латинског езика у нижим разредима велике гимназие Карловачке с годишньом платом од 600 ф. а. вр. Надлежно устроена прошения прима високи Патронат Гимназие до 10 (22) септембра ове године. У Карловци 18 августа 1865. Ч. 64.

По вишем налогу.
Іов. Пантелић,
гимн. управитель.

187—2—2

Стечай.

Српска православна новосадска обштина као руководатель закладе Луке Миланковића отвара стечай на штипендиум од годишньи 500 фор. а' в. за ученике реалних школа.

Сваки проситель има своіой молбеници приключити:

1. крштено писмо коим ће доказати да е Србин православне вере,

2. сведочбу од дотичне власти о станю иманя просителѣвих родителя.

3. сведочбу лѣкарску да е здрава састава.

4. школске сведочбе од последня два течая,

Молбенице кое нису са прописаним сведочбама снабдѣвене, неће се уважити.

По вольи основателя имаю новосадски синови првенство на речени штипендиум.

Рок стечаю излази о малой госпоини о. г.

Из седнице срб. православне обштине држане у Н. Саду 15. августа 1865. бр. 133.

Председник општине сенатор.
Г. Ползовић.

180—3—3

Стечай.

У главней срб. мушкой школи од 4 разреда у Н. Саду упразднѣно е едно учительско место са 500 фор. а. вр. годишнѣ плате За попунити ово место разписуе се овим стечай до мале госпоине о. г.

Просителѣи имаю у своіой молби управлѣной на ниженазначену обштину приключити сведочбе о своіой за ове разреде нужной способности и сведочбе о свом безприкорном моралном и политичном поведеню.

Из седнице срб. православне обштине држане у Н. Саду 15 августа 1865. бр. 126.

Председник обштине сенатор
Г. Ползовић.

178—3—3

Стечай

на упразнѣно место актуара и контролора „Матице Српске.“

При „Матици Српской“ остало е место актуара и контролора упразнѣно на кое се овим отвара стечай.

Са оба ова сповна звания скопчана е годишня плата од 420 фр. а. вр.

Дужност е актуара у одборним седницама записник водити, целу кореспонденцию обавляти. и архиву друштва у добром реду држати, а од контролора се захтева, да е вешт књиговодству и да е у станю положити кауцию од 315 фр. а. вр.

Просителѣи имаю у своим молбеницама о свршеним наукама, о досадашнѣм занимаю, о моралном владаню и о своіой за искано звание способности нуждне исправе и доказе приложити.

За оба ова за сад сповна звания иште се знанѣ српског, немачког или мађарског езика. Ко зна іош и латински ићи ће му то у препоруку.

Рок стечаю трае четири неделѣ од дана, када овай оглас у новинама по трећи пут печатан изађе.

Из главне скупштине „Матице Српске“ држане у Новоме Саду 10 (22) и 11 (23) августа 1865.

Подпредседник „Матице Српске“
Стеван Брановачки с. р.

А. Хаџић с. р.
секретар.

189—2—3

Стечай.

Срб. православна обштина отвара стечай на годишньи штипендиум од 126 фор. а. в. кои се из „завештания Стефана Николића“ издае.

Просителѣи имаю доказати добар успѣх у наукама, добро владанѣ и да су сиромаси. Рођаци основателя имаю на овай штипендиум првенство.

Рок стечаю излази о малой госпоини о. г.

Из седнице срб. православне обштине држане у Н. Саду 15. августа 1865 бр. 127.

Председник обштине сенатор
Г. Ползовић.

179—3—3

Стечай.

У мѣсту Калазу, у Будимском Протопресвитерату, упразнѣна е учительска штация, с коіом е скончана слѣдуюћа плата: 268 ф. готова новца, 4. хвата дрва за потребу учителя и школе, 4. мерова наполице, два парчета землѣ, слободно обиталиште у школи.

Сатечници, кои желе штацию ову добити, имаю молбенице свое, подкрѣплѣне са крштеним писмом и Свидѣтелствама сврху свршени наука и моралног и политическог свог поведения, найдалѣ до 20 Септем. о. г. Консисториуму овом поднети.

У Сентандреи 22. Августа 1865.

Консисториум восточне цркве
диецезе будимске.

198—1—3

Поновлѣна продая.

Од варошког суда слоб. краль. вароши Н.Сада с овим се обзнанюе, да е поискана поновлѣна явна дражбена продая стецишнтой маси Іована Гвоздановића принадлежеће непокретности, и то: едно празно кућиште бр. 1360 са 85 четвороуг. фати и куће бр. 1361 у Н.Саду дозволѣна, — и ради тога рочиште на 30 октобра 1865 у 3 сата после подне на лицу места одређено на кое се сви они, кои исте покретности купити желе, с тим додатком позиваю, да им е слободно условия продае у обичном званичном времену код суда овог разгледати, и преписе себи набавити.

У Н.Саду 22 августа 1865.

За градоначелника
Г. Ползовић, сенатор.

173—3—3

Оглас.

Кр. судбени стол жупание сремске у Вуковару, ставля до знаня, да е на молбу наслѣдника умрлога Милоша и Уроша Панаотовића, дозволио добровольну продаю непокретности под Гр. записник бр. 7. у обштини Баноштру уведене проценѣне на 730 фор. а. вр. те да е у ту сврху први дражбени рок одређен дана 9. октобра т. г. а други дана 9. новембра т. г. по римскоме, свагда у 9 сати пре подне на лицу мѣста с тим додатком, да ће се упитне непокретности при другом дражбеном року найболѣм нудиоцу макар испод процене продати.

Дражбени увѣти и грунтовни извадак могу се код овога суда угледати, и на захтеванѣ у препису добити.

У Вуковару 8. юлия 1865. 176—3—3

Стечай.

У Земуну има да се попуни место учитељке у 1. разреду српске женске школе, коя ће се 1. октобра о. г. отворити. Годишня плата е 200 ф. Просителке треба свое молбенице о способности своіой до 3. септембра о. г. на земунски магистрат да приношлю.

Земун 17 августа 1865. 184—3—3

Оглас.

Кр. жуп. судб. стол дае овим на знанѣ: Да е на молбу Аврама Мишковића кроз г. одвѣтника Лончаревића рада дужних 44 фор. 78 новч. а. в. с. п. дозволио сврху дражбену продаю непокретности Неделька Оролицког што но су на 420 фор. а. в. судбено проценѣне, и у грунтовници обштине Іазак под бр. 280 уписане, те да су у ту сврху два рока определѣна, први на 19. Октобра, а други на 18. Новембера 1865. сваки пут у 9 сати пре подне на лицу места.

Позиваю се дакле свиколици, кои би ту непокретнину купити желили, к дражби тим додатком, да ће се та непокретнина, ако ли се код прве дражбе ни за више, а ни за процѣнбену цену непродаде, код друге дражбе и испод процене найболѣму нудиоцу изручити; затим да е купац дужан укњижене на њу дугове, на колико ће куповина довольна бити по напутку суда на се примити; и напокон, да се остали дражбени увѣти, проценбени написник и грунтовнички извадак могу код овога суда читати.

Напокон се іош позиваю и свиколици, кои, премда нису о дражби напосе убавѣштени, ипак мисле, да су уписом у явне књиге на горе наведену непокретнину каково заложно парво стекли, да то свое право тим сигурние пред измаком назначене продае овому суду прияве, што ће у противном случаю самим себи приписати морати, ако ли се диоба куповнине без њя предузме, и њима, ако ли се на тай начин куповнина изцрпи, ништа недопадне.

У Вуковару дана 28. Юниа 1865 175—3—3

Стечай.

На упражнѣна учительска места у Путинцима и малим Радинцима. У сваком од оба два места плата е учителю 126 ф. а. вр. у готовом, 25 пожунаца ране, 6 фати дрва, слободан стан са вртом.

Просителѣи нека се обрате са своим на преч. консисторию карловачку управлѣним молбеницама на звание протопресвитерата митровачкога, до 15 септем. 1865

181—3—3

ШПЕЦЕРАЙНА ТРГОВИНА

Д. У. ЈОХАННОВИЋА

У ПАНЧЕВУ

потребуе два помоћника и два шегрта; младићи, относно родителѣи и старателѣи деце, кои желе ова места собом самима, относно своіом децом попунити, нек се овой трговини што пре прияве. 196—1—2

ГАЛАНТЕРИСКА И НИРНБЕРШКА

трговина

Ст. Деановића у Панчеву

потребуе едног практиканта; родителѣи и старателѣи, кои желе свое дете у ову трговину дати, нека се истой што пре прияве. 197—1—2

КОД КЊИЖАРА

САМ. ШЕНА У СОМБОРУ

могу се добити ове књиге:

ОГЛЕДАЛО ХРИСГ. ДОБРОДѢТЕЛЬИ или ЖИТИЯ СВЕТИХ од Н. Ђ. Вукићевића — — — — 50 н.

ИЗЯСНЕНИЕ ЛИТУРГИЕ, од Н. Ђ. Вукићевића 36 н.

МИСЛИ о уређеню црквенопросветних отношая Срба у Аустрии, од Н. Ђ. Вукићевића — — — — 1 ф.

СТВАРНО НАСТАВЛЕНѢ у газдованю од Ф. Хофмана две књиге — — — — — — 1 ф. 4 н.

ВЕЛИКО УПУТСТВО за букварске науке од Др. Натошевића — — — — — — — — — 76 н.

КРАТКО УПУТСТВО за учителѣ — — — 50 н.

ПСАЛТИР, од Ђ. Давичића преведен у лепом везу и с' златним окрайцима — — — — — — 20 н.

АПОСТОЛИ И ЕВАНГЕЛИЯ, за све неделѣ и празднике с преводом преосвештеног епископа Платона 80 н.

НАРОДНЕ ПѢСМЕ за децу — — — — 10 н.

Осим тога могу се у истой књижари по дуђанску цѣну добити све школске књиге, што се у српским школама употребляю.

Кои би ове књиге набавити желио, нека се обрати на књижару ову, под насловом: Samuel Schön Buchhändler in Zombor. 200—1—3

ЧИЗАМА И ЦИПЕЛА

од найболѣг материяла, мушких ципела и чизама различитих, женских бронелских, од кадифе, фишледера, чояни фланером поставлѣних покућних ципела; обуће особито за децу како мушку тако и женску, набавио сам у великом избору. Продае се на поедини пар или на туце, по найумернию цену. Наручбине примаю се и точно извршаваю се а репарация е бесплатна. Дуђан е на пияци код српског крста од ћошка трећи.

Арсение Ћирић
у Новом Саду

182—2—4

ЯВНА РАСПРОДАЯ.

Іована Деметровића овдашнѣг крояча, коя е од стране конкурзуалне власти дозволѣна.

Овом приликом препоручую се Поштованой публици велики избор како од штофа различитог, такођер и од готових летни и зимски хаљина како за люде, такођер и за децу различите величине и дае се еспап по найнижой цени.

Ова ће распродая траяти само іошт месец дана у истом досадашнѣм дуђану у г. Іосифа Мачванског куће у лебарской улици. 172—3—3

Властник, издаватель и одговорни уредник Ђорђе Поповић. Брзотиском Игнята Фукса у Новоме Саду